

Tieliikenteen turvallisuustoiminnan edistämisen valtionavustus, hankeavustus 2020 - Hankekortti

Koulukatu -esiselvitys

Vastuutaho, yhteyshenkilö	Porvoon kaupunki, Hanna Linna-Varis, hanna.linna-varis@porvoo.fi , puh. 040 5290 278	
Osallistujat	Porvoon kaupunki (kuntatekniikka, sivistystoimi, viestintä), Liikenneturva, Poliisi, Ramboll Finland Oy (konsultti)	
Aikataulu	Helmikuu 2021	Helmikuu 2022
Hankkeen tavoite ja sisältö, kohderyhmä	<p>Hankkeen tavoitteena on lisätä tietoisuutta ja ymmärrystä Suomessa vielä tuntemattomasta, mutta muualla Euroopassa yleistyvistä ns. Koulukatu-mallista (mm. Scotlannissa school car free zones ja Norjassa Heart zones) ja sen toteutusmahdollisuuksista Suomessa ja Porvoossa (pilottikohteiden suunnittelu).</p> <p>Hanke on luonteeltaan esiselvitys, jossa kartoitetaan erilaisia vaihtoehtoisia ratkaisumalleja ja niiden tavoitteita sekä tuodaan esille niiden käyttöönottoon ja toteutukseen liittyviä reunaehtoja. Hankkeen tavoitteena on myös lisätä keskustelua koulujen lähiympäristön turvallisuudesta, saattoliikenteen haitoista ja omin voimin kuljettujen koulumatkojen tärkeydestä.</p> <p>Työn jakautuu pääasiassa seuraaviin kolmeen vaiheeseen 1) kansainväliseen katsaukseen erilaisista toteutusmalleista 2) asiantuntijahaastatteluihin ja paikalliseen vuoropuhelun liittyen eri ratkaisuvaihtoehtojen soveltuvuuteen Suomessa/Porvoossa ja 3) Porvoon pilottikohteiden suunnitteluun (potentiaaliset kohteet ja ratkaisumallit) ja ratkaisumallien hyväksyttävyyteen.</p> <p>Hankkeen kohderymänä on koko Porvoon kouluyhteisö, toisin sanoen opettajat ja muu koulujen henkilökunta, oppilaat ja huoltajat sekä vanhempainyhdistykset, joiden toiminta- ja ajatusmalleihin sekä asenteisiin koulumatkaliikkumista ja saattoliikennettä kohtaan hankkeella pyritään vaikuttamaan.</p>	
Ennakoitu tulos	<p>Hankkeen aikana syntyy aineistoa koskien Koulukatu-konseptia ja erilaisia lähestymistapoja muualla Euroopassa/maailmalla. Erilaiset ratkaisumallit hyötyineen ja haittoineen pyritään avaamaan seikkaperäisesti, jotta niiden soveltuvuutta/toteutettavuutta voidaan arvioida. Esim. useisiin konsepteihin, kuten esim. Norjan Heart zone malliin, liittyy liikenneympäristön ratkaisujen ohella myös kasvatuksellisia ja viestinnällisiä toimia/tavoitteita. Kansainvälisen katsauksen aineistoa täydennetään asiantuntijahaastatteluiden esille tuomilla näkökulmilla koskien mm. eri konseptien toteutusmahdollisuuksia Suomessa. Myös Porvoon pilottien suunnitteluun ja hyväksyttävyyden arviointiin liittyen syntyy materiaalia ja kokemuksia, joista on hyötyä muillekin kunnille ja kaupungeille.</p>	

Lisätietoja hankkeesta	Hankkeesta tiedotetaan prosessin edistymisen myötä niin asianosaisiakin kuin suurta yleisöä tiedotteiden ja some-päivitysten avulla. Oman hankesivun laatiminen on harkinnassa.
-------------------------------	---

Hankkeen päättyessä täydennetään:

Tulokset	Hankkeen aikana selvitettiin laajasti eurooppalaisia koulujen lähiympäristöjen turvallisuutta parantavia hankkeita, ja niiden pohjalta arvioitiin, mitkä olisivat parhaiten Suomen ja Porvoon olosuhteisiin sovellettavissa. Aineistosta löytyi paljon ideoita, sekä kannustusta meillä totuttua rohkeampiin toteutustapoihin. Joissakin tilanteissa lainsäädäntö voi rajata eräiden ratkaisujen soveltumista Suomeen. Selvitys antoi vaikutteita Porvoossa syksyllä 2021 tehtyihin ja edelleen käynnissä oleviin koulujen ympäristöjen liikenteen rauhoittamista edistäviin ratkaisuihin. Työn pohjalta on jatkossa helppo tiedottaa ja motivoida koulujen henkilökuntaa ja vanhempia. Jokaisen koulun liikenneympäristö- ja liikennetarpeet ovat omanlaisensa, joten paikkakuntaakohtaisen mallin toteuttaminen ei sellaisenaan onnistu. Kuitenkin kunkin koulun ympäristöön voidaan lisätä yhdenmukaisia, turvallisuutta parantavia elementtejä. https://www.traficom.fi/fi/traficom/tietoa-traficomista/vuonna-2020-tie-liikenteen-turvallisuuden-valtionavustusta-saaneet
Miten tavoitteet toteutuivat?	Tavoitteet toteutuivat hyvin, sillä malliesimerkkejä on runsaasti erityisesti kaupunkirakenteen sisällä oleville kouluille. Haja-asutusalueelle soveltuvia ratkaisuja ei Euroopasta löydy yhtä laajasti.
Arvio hankkeen vaikutuksista liikenneturvallisuudelle	Hankkeen avulla on voitu välittää tietoapaikallisesti sekä ehkää myös valtakunnallisesti koulujen lähiympäristöjen turvallisuudesta sekä yksilöiden vastuusta turvallisuuden parantamiseksi. Saattoliikenne ja siihen liittyvät ongelmat on pystytty nostamaan esille hyvässä hengessä.
Mitä opittiin? Mitä kannattaisi tehdä toisin?	Olennaisia muutoksia ei ole. Paikallisella tasolla olisi voinut syksyn 2021 eräiden koulujen ajorjestelyjen muutoksia voinut sitoa tiiviimmin tähän työhön.